

Un Tomb

Masquefa - Abril 2002

CONEIX LA NOSTRA HISTÒRIA

SANT ISIDRE LLAURADOR PATRÓ DELS PAGESOS MASQUEFINS

Els pagesos catalans poden estar ben contents perquè estan sota la protecció de dos Sants o Patrons. Cronològicament el primer va ser Sant Galderic, agricultor de Vievila, al Carcasses (Rosselló), que va néixer l'any 830 i va morir l'any 900. Canonitzat a Narbona el 990, la seva tomba era venerada a Mirapeix. L'any 1035, van traslladar-se les seves relíquies a Sant Martí de Canigó i en època de sequera se'l baixava fins a la plana de Perpinyà o fins a mar.

Després de la "Guerra dels Segadors" i del trist "Tractat dels Pirineus" (1659), la monarquia hispànica i la francesa decideixen repartir-se el territori català i Sant Galderic es quedarà a la Catalunya francesa o Catalunya Nord. Actualment es co-patró del bisbat de Perpinyà, ciutat on va ser traslladat durant la Revolució francesa l'any 1795 i encara es manté com a patró dels pagesos a les comarques del Baix Ebre, del Montsià, del Pla de l'Estany i del Rosselló.

San Isidro va ser el segon Sant dels pagesos en arribar a Catalunya, nascut a Madrid a finals del S.XI, va morir el 15 de Maig de l'any 1130 i la seva llegenda es va estendre per tota Castella on s'afirmava que mentre ell anava a missa els seus bous llauraven la terra del seu senyor Don Juan de Vargas guiats per un àngel invisible. Quatre segles després, el rei Felip III patia una greu malaltia i per curar-lo, es va organitzar una processó per traslladar les relíquies de San Isidro des de Madrid fins el dormitori del Rei a Casaribios del Monte, miracle o no Felip III es va recuperar. Així doncs la família reial va promoure la seva canonització que va arribar l'any 1622 i el seu patronatge es va estendre de Castella a tots els territoris de la monarquia hispànica.

Sigui com sigui els pagesos de Masquefa van triar com a representant a San Isidro convertint-lo en "Sant Isidre" i cada 15 de Maig paraven la seva activitat per celebrar una bona festa des de temps immemorials. La primera festa, però de la que disposem documentació es de l'any 1899 al local de La Unió Masquefense, (Crehueta 42, actualment una jardineria). El dia festiu consistia en una missa pel matí a les 12h., un bon dinar a casa, com correspon als dies de festa grossa, i per la tarda s'organitzava un ball amenitzat per una orquestra, aquell mateix any es va llogar per 130 pessetes una orquestra a Torras.

Els balls eren variats però hi havia un principal i característic, aquest era el ball de la "garlanda", i que es manté viu fins avui dia, la "garlanda" es un tortell molt bo i que es va convertir en tot un símbol d'ostentació. Els homes i especialment els mes joves en edat per buscar una núvia, compraven aquest pastís per regalar-lo a la noia amb qui volien ballar, elles s'havien de penjar aquest tortell del braç i ballar amb les garlandes que els hi havien regalat, els mes arrauxats en compraven més d'una, i el que més en comprava i regalava més potencial econòmic demostrava i mes dificultava el ball de la noia amb totes les garlandes penjades del braç. Després de 7 o 8 balls es feia la mitja part i un resopor on es menjaven les garlandes abans de continuar ballant. Per finalitzar es sortejava una Garlanda tres o quatre vegades més gran que les normals i la comprava el que en donava més, aquest tenia dret a ballar tot sol amb la seva parella al mig de la sala.

L'any 1899 es van vendre un total de 52 garlandes a un preu de 65 i 80 cèntims de pesseta i el preu total de la festa va ser de 262 pts. Els temps han canviat i ja no es poden organitzar festes per menys de dos "euros", però Sant Isidre continua present entre nosaltres en la Festa Major Petita cada 15 de maig.

Xavier Pérez Fornés.